

Psychosomatické aspekty atopické dermatitidy



Marie Selerová

Úvod



Atopická dermatitida je silně svědivé, většinou chronické zánětlivé kožní onemocnění, převážně dětského věku. Etiopatogeneze AD je multifaktoriální.

Atopická dermatitida



- ⌘ Přes mnoho teorií etiologie onemocnění nejasná.
- ⌘ U jednovaječných dvojčat se více než v 50% průběh onemocnění liší.
- ⌘ Asi 5% až 10% všech dětí onemocní alespoň jedenkrát atopickým ekzémem.

Kvalita života



⌘ Sir Lewis Thomas :
Člověk klade svou existenci nad ostatek života. Není to nic nového, byl to nejsoustavnější intelektuální prostocvik po celá tisíciletí.

Kvalita života



⌘ Kvalita života nemocných je dána nejenom klinickým obrazem choroby, ale i souborem pocitů, kterými pacient na svou nemoc reaguje. S prožíváním nemoci souvisí i ochota pacienta spolupracovat s lékařem při léčbě tzv. compliance.

Kvalita života



⌘ Objektivní hodnocení

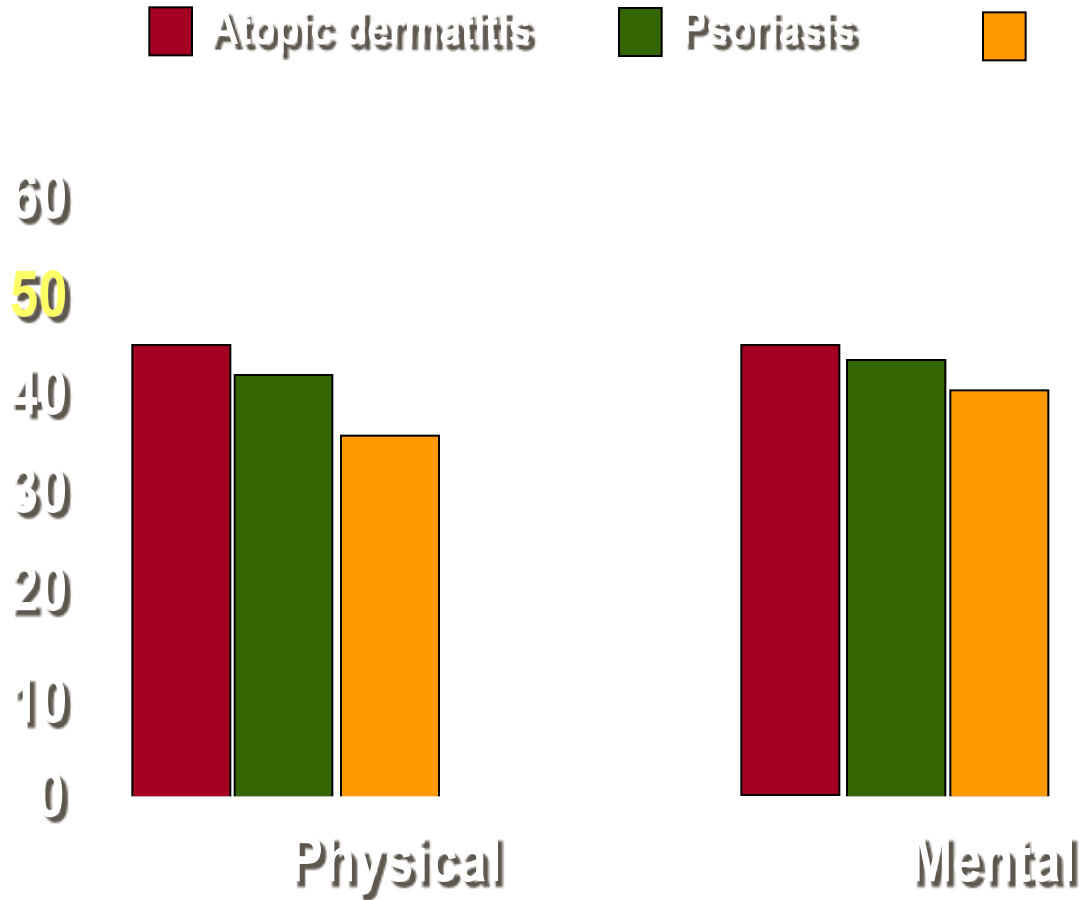
⌘ Dermatologický dotazník kvality života

Vymezení problematiky



- ⌘ Předmětem našeho zájmu je člověk ve zdraví a nemoci.
- ⌘ Je třeba ho chápat jako neustálou interakci činnosti somatických struktur, psychických funkcí a vlivu vnějšího prostředí.
- ⌘ Psychické funkce z hlediska hierarchie představují nejvyšší řídicí oblast.

QoL in patients with atopic dermatitis, psoriasis and psoriatic arthritis (SF-36)



Vymezení pojmu psychosomatické onemocnění



- ⌘ Etiologie nemoci může být přímo vztažena k předchozí psychologické události nebo k osobnostní charakteristice.
- ⌘ Průběh nemoci (nezávisle na její etiologii) je významně ovlivňován psychologickými faktory.
- ⌘ Příznaky jsou neúměrně intenzivní nebo nepřiměřeně protrahované a manifestují se v kontextu somatického onemocnění.

Zvláštnosti psychosomatiky v dětství



Psychosomatické poruchy

- ⌘ 1. Vznikají v dětství velice snadno.
- ⌘ 2. Jsou globálnější a méně diferencované.
- ⌘ 3. Čím je dítě mladší, tím jsou poruchy závažnější a těžší.
- ⌘ 4. Mezi počátkem poruchy a její manifestací je více méně dlouhý časový interval.
- ⌘ 5. Ekosystémové hledisko je reprezentováno vlastnostmi rodinného systému.

Zdroje psychosomatických poruch



- ⌘ Psychosomatické poruchy jsou výsledkem neodžitých emocí /Říčan 1995/
- ⌘ Pro vznik psychosomatického onemocnění jsou nebezpečnější takové emoce, které jedinec nemůže nebo nesmí projevit a odreagovat. Jedná se především o úzkost, agresi, strach, zármutek /Balcar 1995/.

Stres a kůže.



⌘ Pro pacienty s chronickým kožním onemocněním se stává jejich choroba prolongovaným stresem. Příkladem vnitřního psychického stresoru je anticipační stres, generovaný intenzivní obavou z budoucí nepříznivé události, ke které pravděpodobně nikdy nedojde.

Stres a kůže.



⌘ Náš hypotalamus nedokáže vždy rozlišovat mezi jednotlivými stresory. Markery sociální dysfunkce, jako je samota, hostilita a nedostatek podpory ze strany společnosti korelují s významnými změnami v imunitním systému.

Stres a kožní onemocnění

Prof. Dr. E. Panconesi



- ⌘ Prolongovaný stres (nebo silné emoce) mohou navodit fyziologické a patofyziologické změny, které provokují patologické alterace.
- ⌘ Každý člověk má pak jeden nebo více cílových orgánů, které jsou citlivé ke stresu (dáno geneticky, či postnatálně)

Stres a kožní onemocnění

Prof. Dr. E. Panconezi



- ⌘ Některé subjekty odpovídají orgánovým postižením gastrickým, kardiálním či kožním.
- ⌘ Jiní pak (jako atopici) mohou reagovat postižením i více orgánů - kůže, bronchy, sliznice nosní.

Stres a atopická dermatitida



- ⌘ Prolongovaný stres v těhotenství a zvýšená hladina kortisolu působí na rozvíjející se imunologický systém /van Hertzen, 2002/.
- ⌘ Matky dětí AD jsou úzkostné a mají zvýšený pocit bezmocnosti vůči svým dětem /Pauli-Pot et al., 1997/

Profesor Matějček

- ⌘ Zdrojem psychických komplikací jsou nejrůznější onemocnění, která neprobíhají akutně, ale působí dítěti jistou, třeba jen mírnou indispozici po dlouhou dobu.
- ⌘ Dochází ke zvýšení neklidu dítěte, dráždivostí, náládovosti sklonu ke zlostným nebo úzkostným afektům.
- ⌘ Vychovatelé mají sklon dítě příliš vytrvale a často upozorňovat na nebezpečí, které mu hrozí, když nebude dodržovat léčebné požadavky. Dítě pak trpí strachem z choroby, nebo neúměrně tíživým pocitem viny.

Profesor Matějček



- ⌘ Nutno zařídit prostředí a denní program tak, aby dodržování léčebných požadavků co nejvíce usnadňoval.
- ⌘ Dítě nesmí pociťovat, že je vzácným stvořením pro svou chorobu, ani že je pro svou chorobu nešťastným zajatcem léčebného režimu.

Terapie



- ⌘ Vysvětlení příčiny onemocnění.
- ⌘ Podrobné vysvětlení možností léčby.
- ⌘ Vysledování provokačních faktorů.

Terapie a kvalita života



- ⌘ Navržení léčebného postupu.
- ⌘ Sounáležitost rodiny a lékaře při léčebném postupu.
- ⌘ Psychoterapeutická intervence.
- ⌘ Edukace ošetřování.

Psychoterapie



- ⌘ Cílem individuální psychoterapie bylo více porozumět sám sobě a prožívaným pocitům.
- ⌘ Vedení klienta k tomu, aby se na dané věkové úrovni cítil vyrovnaný.
- ⌘ Zlepšení sociální pozice mezi vrstevníky.
- ⌘ Identita v rodině.

Výsledky



- ⌘ Zvýšení odpovědnosti za sebe sama.
- ⌘ Vyhasínání direktivních postojů rodičů.
- ⌘ Získání rodinného zázemí a možnost uvolnění se z rodiny.
- ⌘ Diferencování osobnosti.
- ⌘ Aktivní přístup dítěte k terapii.



DOBRY DEN, PANE URAD. TO JSME ZASE MY. ALE PO ZKUSENOSTECH
S VAMA Z MINULA JSME SI DNES VZALI TLUMOČNÍKA.

A kam jsme se vydali my ?



⌘ Vstříc pacientům a jejich potřebám v nově zřízeném víceoborovém pracovišti, kde na ně čeká:

☑ Alergolog

☑ Dermatolog

☑ Psycholog

☑ Dermatologická sestra

Psychodermatologická sekce

✓ Home	✓ Sekce	✓ Kalendář akcí	✓ Odborná literatura	✓ Polemika	✓ Bulletin
--------	---------	-----------------	----------------------	------------	------------



Psychodermatologická sekce
České dermatovenerologické společnosti

HLAVNÍ STRÁNKA

18.12.2004
Úvodem.
PSYCHODERMATOLOGICKÁ SEKCE byla
ustavena na I. Moravskoslezském sympoziu o
atopické dermatitidě a psychodermatologii s
mezinárodní účastí konaném dne 3. září 2004 v
Novém Jičíně.
Výbor České dermatologické společnosti zaujal
souhlasné stanovisko dne 14. října 2004.
Těšíme se na aktivní spolupráci se všemi
kolegyněmi a kolegy, kterým jsou blízké
psychosociální a behaviorální
aspekty dermatovenerologie.

18.12.2004
Dokud máte zájem o členství v naší odborné

Novinky na stránkách

31.1.2005 - souborný článek
Psychodermatologie a klinická praxe
Růžena Pánková
*Motto : „Abychom mohli léčit lidské tělo, musíme mít
povšechnou znalost o celku.“ Hippokrates*
Psychosomatická orientace, která je součástí
psychodermatologie bývá mylně chápána jako pouhé začlenění
psychogenního kauzálního faktoru do etiologie dermatóz nebo
psychologické pojetí oboru. [...celý článek](#)

Hledáte něco na našich stránkách ?